

Nr 8.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en mellan Sverige och Finland den 17 februari 1949 avslutad överenskommelse om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar m. m.

Genom en den 18 februari 1949 dagtecknad proposition, nr 61, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll samt med överlämnande av en mellan Sverige och Finland den 17 februari 1949 avslutad överenskommelse om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar jämte en såsom bilaga därtill fogad stadga angående flottningen i Torne och Muonio gränsälvars flottled, *dels* äskat riksdagens godkännande av nämnda överenskommelse och stadga och *dels* föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar.

Av *överenskommelsen*, vilken liksom den därtill såsom bilaga fogade stadgan är avfattad på svenska och finska språken, är den svenska texten av följande lydelse:

Överenskommelse

mellan konungariket Sverige och republiken Finland om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar.

Hans Maj:t Konungen av Sverige och Republiken Finlands President, vilka gemensamt funnit nödigt att med en ny överenskommelse ersätta den mellan Sverige och Ryssland den 3 juli/20 juni 1917 avslutade och genom notväxling mellan Sverige och Finland den 10 maj 1920 för förhållandet mellan dessa länder till giltigheten bekräftade deklARATIONEN angående ordnandet av timmerflottningen i Torneå och Muonio älvar med dithörande stadga angående flottning av skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio, hava till sina fullmäktige utsett:

Hans Majestät Konungen av Sverige: Statsrådet och tillförordnade chefen för utrikesdepartementet Nils Quensel;

Republiken Finlands President: Republikens utomordentliga sändebud och befullmäktigade minister i Stockholm Georg Achatos Gripenberg;

vilka, därtill behörigen befullmäktigade, överenskommit om följande bestämmelser:

Art. I.

I Torne och Muonio gränsälvar samt i det utanför Torne älvs mynning belägna, till flottled nu eller framdeles intagna havsområdet skall flottning vara tillåten för båda de fördragsslutande staterna samt för fysiska och juridiska personer i dessa stater i enlighet med bestämmelserna i den härvid såsom bilaga fogade stadgan.

Art. II.

Flottgods skall såväl vid dess avlämnande till flottning som under flottningen och vid utlämnande efter flottningen vara fritt från all behandling av tullmyndighet samt från in- och utförelavgift, allt under förutsättning att flottgodset utlämnas till den stat, från vilken det blivit tillfört flottleden.

Redskap och materiel, avsedda för flottningsverksamheten eller för flottgodsets omhändertagande efter flottningen, ävensom livsförnödenheter för flottningsmanskaper må föras från den ena staten till den andra utan tull eller annan in- eller utförelavgift och utan hinder av andra import- och exportförbud än sådana, som stadgats med hänsyn till allmän hälsovård eller säkerhet eller till förekommande av djur- eller växtsjukdom. Vid överförande som nu sagts skola tillämpas de föreskrifter om anmälan och kontroll, som meddelas av de båda staternas tullmyndigheter.

Art. III.

Flottningsförening, som avses i vidfogade stadga, är fri från skyldighet att erlægga skatt till någondera staten och därtill hörande kommun och församling för inkomst av flottningsrörelsen och för förmögenhet av beskaffenhet att utgöra tillgångar i rörelsen, däri inbegripet sådana byggnader, anläggningar samt mark- och vattenområden, som äro avsedda för driftens omedelbara behov.

Art. IV.

Det åligger myndigheterna i vardera staten att tillåta dem, som ansvara för, leda eller deltaga i flottningsarbetet, att i och för flottningen överskrida gränsen, varhelst detta för flottningsarbetet är lämpligt, ävensom att lämna dem största möjliga lättnad med avseende å pass och andra legitimationshandlingar samt beträffande tid, varunder gränsen må överskridas och vistelse ske inom staten.

Art. V.

För bevarande av fiskbeståndet i vattenområdet skall för varje kubikmeter flottat virke, beräknad enligt gällande kuberingsnormer, utgå en avgift av högst fem öre i svenskt mynt eller däremot svarande belopp i finskt mynt beroende på utgifterna för fiskodling eller annan skyddsåtgärd. Virke som belägges med avgift enligt denna bestämmelse må icke inom någondera staten påföras annan avgift till bevarande av fiske.

Avgift som i första stycket sägs skall uppbäras av flottningsföreningen och medlen skola på rekvisition tillhandahållas den nämnd, som omförmäles i artikel XI i konventionen den 10 maj 1927 angående ordnandet av det samfällda laxfisket i Torne och Muonio älvar, sådan denna artikel lyder enligt deklaration den 16 februari 1933.

Art. VI.

Twist mellan de fördragsslutande staterna angående tolkningen och tillämpningen av denna överenskommelse och därtill hörande stadga avgöres, ifall den icke kunnat lösas genom underhandlingar, i enlighet med den mellan Sverige och Finland den 27 juni 1924 avslutade överenskommelsen angående upprättandet av en fast undersöknings- och förlikningsnämnd.

Art. VII.

Denna överenskommelse jämte bilaga, vilka äro avfattade i dubbla original exemplar på svenska och finska språken, skola ratificeras och ratifikationshandlingarna skola snarast möjligt utväxlas i Helsingfors.

Överenskommelsen träder i kraft dagen för utväxlandet av ratifikationshandlingarna och förbliver gällande, intill dess tre år förflutit från den dag, då någondera staten uppsagt densamma.

Till bekräftelse härav hava de båda staternas fullmäktige undertecknat denna överenskommelse och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Stockholm, den 17 februari 1949.

N. QUENSEL.

(L.S.)

G. A. GRIPENBERG.

(L.S.)

Den svenska texten av den till överenskommelsen såsom bilaga fogade stadgan lyder:

Bilaga.

Stadga

angående flottningen i Torne och Muonio gränsälvars flottled.

1 KAP.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Flottningen i Torne och Muonio gränsälvars flottled regleras av gällande överenskommelse mellan Sverige och Finland om flottningen i nämnda älvar, av denna stadga och av de bestämmelser (regleringsbestämmelser), som i fråga om flottledens utbyggande, underhåll eller begagnande utfärdats eller komma att utfärdas av länsstyrelserna i Norrbottens och Lapplands län.

2 §.

De som låta flottgods löst framflyta i gränsälvarnas flottled skola, där ej annat följer av vad nedan i denna paragraf stadgas, utgöra en flottningsförening. Föreningens angelägenheter förvaltas av en flottningsstyrelse, och de flottandes rätt att delta i handhavandet av föreningens angelägenheter utövas å flottningsstämma. Flottning som ombesörjes av föreningen kallas allmän flottning.

Om framförande av flottgods i allmän flottning utan att detta sammanblandas med annan tillhörigt flottgods (separatflottning) och om villkoren för sådan flottning bestämmer flottningsstyrelsen.

Ägare eller innehavare av jordbruksfastighet är icke för det virke, som han för eget husbehov framflottar, pliktig att tillhöra flottningsföreningen eller att erlægga avgifter för flottledens begagnande. Dylik flottning (husbehovsflottning) må dock ej äga rum på sådant sätt eller vid sådan tid, att därigenom uppstår hinder för den allmänna flottningen eller fara för husbehovsvirkets sammanblandning med det i den allmänna flottningen ingående flottgodset, och är förty sådan flottande pliktig att i avseende å såväl anmälan om tillämnad flottning som iakttagande av nödvändiga försiktighetsmått ställa sig till efterrättelse vad länsstyrelserna gemensamt föreskriva härom. Den som flottar husbehovsvirke är ock skyldig att ersätta flottningsföreningen de direkta utgifter, som genom hans flottning förorsakas föreningen.

Flottningsstyrelsen äger för visst tillfälle medgiva, att flottande, som vill flotta virke i mindre mängd och kortare sträcka, icke behöver tillhöra föreningen, samt i anslutning härtill bestämma villkoren för sådan flottning.

3 §.

Den som önskar i gränsälvarnas flottled framföra flottgods i fasta flottar har att göra anmälan därom till flottningsföreningen, och är han till åtgärden berättigad, om den finnes kunna äga rum utan hinder för den allmänna flottningen. Flottningsföreningen äger, där det icke är fråga om husbehovsflottning, rätt att av dylik flottande uttaga amorterings- och underhållsavgifter för de flottledsanordningar som begagnas av honom. Han är ock skyldig att ersätta flottningsföreningens direkta utgifter för hans flottning.

4 §.

Virke som beräknas kunna utflottas under första flottningsåret efter dess avverkning må flottas obarkat. Därest flottningen beräknas icke kunna medhinnas under nämnda tid, skall virket, innan det tillföres flottleden, noga avbarkas. Dock må virke av syrfällt lövträd flottas obarkat även under nästföljande flottningsår.

Ej må avbarkning verkställas på isen eller på stranden så nära vattendraget, att barken kan nedsköljas däri.

Länsstyrelserna gemensamt må, när skäl därtill äro, för hela flottleden eller viss del därav giva andra föreskrifter om virkets barkning än i första stycket sägs eller medgiva undantag från däri meddelade bestämmelser.

5 §.

Utan särskild tillåtelse av markens ägare eller innehavare äga de, som ombesörja flottningsarbetet, tillträde till stränder och andra ställen, om sådant är av nöden för flottningens handhavande, flottgodsets utvältande eller hop-samlande eller skadas avvärjande eller uppskattande. Annans åker, tomt, trädgård, badställe eller upplagsplats må dock ej beträdas, om tillträde an- norledes kan beredas utan väsentligt hinder eller uppehåll.

Rätt som i första stycket sägs tillkommer även synemän, som omförmä- las i 6 §, samt skiljemän under skiljemannaförfarande, som avses i 24 §.

Under pågående flottning är tillåtet att i vattnet hålla tillfälliga led- och stoppbommar samt övriga nödiga inrättningar, där samfärdseln ej avsevärt hindras därav, så ock att på eller invid stränderna anbringa nödiga bom- fästen, stöd eller dylikt och att därtill använda naturföremål, vilka icke kunna därigenom nämnvärt skadas.

2 KAP.

Om flottledens utbyggnad m. m.

6 §.

Förslag till regleringsbestämmelser uppgöres efter verkställd syn på plat- sen av två sakkunniga och två gode män, av vilka vardera länsstyrelsen ut- ser en sakkunnig och en god man. I samband med synen skall minst ett sammanträde hållas i varje kommun, inom vilken flottleden i berörd del framgår.

Tid och plats för syn och sammanträde skola minst fjorton dagar förut av synemännen kungöras i kommun, som i första stycket sägs, ävensom i minst en ortstidning i vardera landet, varjämte för synemännen kända ägare och nyttjanderättshavare av strand, bro, fiske, vattenverk eller obe- byggt strömfall, som företaget eller åtgärden angår, skola med posten sär- skilt kallas. Underrättelse om syn och sammanträde skall dessutom inom samma tid tillställas flottningsföreningen ävensom i Sverige domänstyrelsen, skogsstyrelsen och fiskeristyrelsen samt i Finland forststyrelsen, lantbruks- styrelsen och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Synemännens förslag ingives till länsstyrelserna. Sedan tillfälle lämnats till påminnelser mot förslaget, meddela länsstyrelserna beslut i ärendet ge- nom gemensamt utslag.

Regleringsbestämmelser av mindre vikt och betydelse må, om särskilda skäl därlill äro, av länsstyrelserna meddelas utan att syn föregått, sedan rättsägare och myndigheter beretts tillfälle att yttra sig.

När i regleringsbestämmelser lämnas tillstånd att för flottningen utföra arbete eller anläggning, äga länsstyrelserna föreskriva att, sedan åtgärden fullbordats, besiktning å arbetet eller anläggningen skall verkställas.

Närmare föreskrifter om förfarandet vid syn och besiktning meddelas av länsstyrelserna. Har arbete eller anläggning utförts på annat sätt än veder-

bort, äga länsstyrelserna jämväl förordna om rättelse och därvid, var för sin sida om riksgränsen, förelägga lämpligt vite.

7 §.

Är för flottledens utvidgande eller förbättrande behöfligt, att annan tillhörigt mark- eller vattenområde tages i anspråk, eller är eljest åtgärd nödig, som kan inverka på strand-, bro-, fiske- eller vattenverksägares eller annans rätt, och har denne ej därtill samtyckt, ankommer — där fråga ej är om avstående av äganderätt — på länsstyrelserna gemensamt att efter prövning i den ordning som i 6 § sägs till åtgärden giva lov samt bestämma ersättning för skada och intrång därav. Därvid bör tillses, att ändamålet utan oskäligen kostnad vinnes med minsta olägenhet för annan.

Den som är missnöjd med länsstyrelsernas beslut i fråga om ersättning som i första stycket sägs äger inom sextio dagar från beslutets dag väcka talan om ersättningen vid allmän underrätt i den ort där skadan eller intrånget sker.

Ersättning för skada och intrång som i första stycket sägs skall dock, såsom i 22 § stadgas, i vissa fall bedömas enligt de i 22—28 §§ givna reglerna för skada i följd av flottningen (flottningsskada).

8 §.

Erfordras för flottledens utvidgande eller förbättrande att äganderätten till fastighet eller del därav avstås till flottleden, skall i saknad av godvillig överenskommelse frågan därom avgöras, beträffande område i Sverige på sätt i lagen om expropriation finnes stadgat, och beträffande område i Finland på sätt som föreskrives om avstående av fastighet för flottleds behov.

3 KAP.

Om flottningsföreningen och dess verksamhet.

9 §.

Flottningsföreningen har att för medlemmarnas gemensamma räkning och på deras gemensamma ansvar ombesörja den allmänna flottningen, handhava och vidmakthålla flottleden jämte dess tillhörigheter samt uppbära och redovisa de för flottledens nyttjande stadgade avgifterna.

Ej må flottningsföreningen utöva verksamhet, som är främmande för det ändamål föreningen sålunda har att fullfölja.

10 §.

Flottningsföreningen må ej förvärva fast egendom annorledes än för flottledens räkning och icke i andra fall än

1. där det tarvas för utförande av anläggning eller åtgärd för flottleden eller för flottningens ändamålsenliga ordnande,

2. där förvärvande av visst område finnes önskvärt för nedbringande av skadeersättning, eller

3. där egendom finnes lämplig för anordnande av nödiga kontors- eller verkstadslokaler eller bostäder åt flottningsschef, kontors-, flottnings- och annan personal.

Prövning huruvida efter ty nu sagts förvärv av fast egendom må anses tillåtet ankommer på länsstyrelserna gemensamt.

Fast egendom som förvärvats enligt denna paragraf är flottledens tillhörighet.

11 §.

Flottleden tillhörig egendom må ej för gäld intecknas eller pantsättas, dock att länsstyrelserna gemensamt äga, där sådant prövas ändamålsenligt, för visst fall medgiva flottningsföreningen att med inteckning för gäld belasta egendom, som i 10 § första stycket 3. omförmäles. Fast egendom må ej avyttras utan länsstyrelsernas gemensamma tillstånd. För flottningen behöfliga byggnader och anläggningar må ej avhändas flottleden.

12 §.

För flottningsföreningen skall finnas ett reglemente, vari skola meddelas bestämmelser om det inbördes förhållandet mellan de flottande och deras ansvarighet för föreningens förpliktelser, så ock om flottningsstyrelsen och revision över dennas förvaltning, om flottningsstämman samt om flottningsschef, virkes märkning och flottningens utförande. Ej må i reglementet intagas bestämmelse, stridande mot överenskommelse som avses i 1 § eller mot denna stadga.

Reglementet fastställas av länsstyrelserna gemensamt efter förslag av flottningsföreningen. Över inkommet förslag till reglemente eller ändring däri låte länsstyrelserna, innan fastställelse meddelas, höra domänstyrelsen och skogsstyrelsen i Sverige samt forststyrelsen i Finland, varjämte länsstyrelserna skola genom kungörelse i varje kommun, inom vilken flottleden framgår, bereda skogsägare och andra av frågan intresserade tillfälle att yttra sig. Har ändringsförslag framställts av annan än flottningsföreningen, skall tillfälle tillika lämnas dennas medlemmar att å flottningsstämma uttala sig däröver.

Reglementet skall genom föreningens försorg mångfaldigas i tryck å svenska och finska språken och på begäran hållas skogsägare och flottande tillhanda.

13 §.

Det tillkommer länsstyrelserna att för bevakande av allmänna intressen utse var sitt ombud (allmänt ombud) att vid flottningsstyrelsens sammanträden och vid flottningsstämmor närvara och därvid deltaga i överläggningarna men ej i besluten. Anser allmänt ombud, att beslut står i strid med givna föreskrifter eller allmänt intresse, har ombudet, om rättelse ej efter föreställning sker, att anmäla förhållandet till den länsstyrelse som

förordnat ombudet. Till allmänt ombud skall utses någon med skogs- och flottningsförhållandena i orten förtrogen person, som ej själv deltagar i flottningen eller är anställd i flottandes tjänst. Ombudet erhåller av föreningen arvode, som länsstyrelsen bestämmer.

Länsstyrelserna äga även förordna var sin revisor att tillsammans med revisorer, som föreningen utsett, granska dennas räkenskaper. Av länsstyrelse förordnad revisor njuter av föreningen arvode, som länsstyrelsen bestämmer.

Års- och revisionsberättelser över föreningens verksamhet skola årligen överlämnas till länsstyrelserna.

14 §.

Det åligger flottningsföreningen att årligen för varje kommun, inom vilken flottleden framgår, utse och till länsstyrelserna anmäla minst ett ombud (ortsombud), till vilket strandägare och andra äga hänvända sig med anmälningar enligt 23 § samt andra framställningar rörande flottningen.

15 §.

Flottningsföreningens utgifter fördelas mellan de flottande på sätt i reglementet angives.

Länsstyrelserna må gemensamt på ansökan av flottningsföreningen eller medlem däri förordna, att kostnader för flottledens utvidgande eller förbättrande eller för förvärv av fast egendom eller andra kostnader av beskaffenhet att vara till väsentlig fördel jämväl för kommande års flottande skola gäldas genom amortering under flera, högst 20, år medelst vissa avgifter å flottgodset, så avvägda att beloppet jämte ränta å vad som inestår oguldet skäligen kan antagas bliva därmed till fullo guldet under den sålunda bestämda tiden.

Flottningsföreningen äger utan inhämtande av länsstyrelsernas besked besluta amortering under högst tre år av kostnader som ovan sagts.

16 §.

Har flottningsföreningen något år att vidkännas kostnad, som efter ty i 15 § stadgas må fördelas på flera år att gäldas enligt amorteringsplan, må föreningen, där ej kostnaden förskjutes av årets flottande, med förlagsgivare träffa avtal om kostnadens förskjutande medelst förlagslån med rätt för förlagsgivaren att uppbära de för kostnadens återgåldande stadgade amorteringsavgifterna.

Till belopp och under villkor, som bestämts i reglementet eller av föreningen, äger flottningsstyrelsen ock för föreningens löpande behov upptaga tillfälligt lån. För gåldande av sådant lån svara allenast de som flotta det år, för vars utgifters täckande skulden göres.

17 §.

Till bestridande av föreningens utgifter är envar, som deltagar i den allmänna flottningen, pliktig att på sätt och inom tid, som av flottningssty-

relsen bestämmes, tillskjuta nödigt förslag. Försummar flottande att erlægga infordrat belopp, äger styrelsen att till säkerhet därför hålla hans flottgods kvar och, efter tillsägelse till den flottande, på offentlig auktion sälja så mycket därav, att beloppet täckes.

Förslag må ej användas eller tagas i mät för annat ändamål än täckande av föreningens utgifter för det år, för vilket förslaget lämnats; uppstår överskott skall det återbäras.

Finnes utgift, som flottningsföreningen fått vidkännas, böra åvila något föregående års flottande, är styrelsen pliktig att, där ej medel därtill förut blivit avsatta, utan dröjsmål uttaxera beloppet på sagda flottande enligt grunderna för deras delaktighet i det årets utgifter. Finnes flottande sakna tillgångar till gäldande av uttaxerat belopp, skall vad som brister uttagas hos de medflottande i enlighet med grunderna för deras delaktighet.

18 §.

Med de inskränkningar och under de villkor, som kunna vara bestämda i reglementet, må med bindande verkan jämväl för kommande års flottande beslut fattas eller avtal träffas om flottningschefs och annan tjänstemans ävensom arbetares anställande för flera år, om deras avlöningsförmåner samt om pensioner, olycksfalls- och sjukdomsunderstöd och dylikt åt dem eller deras anhöriga.

Vill någon vinna visshet, att beslut eller avtal som nu sagts icke må kunna klandras av skäl som i 21 § sägs, må han söka länsstyrelsernas stadfästelse därå.

Flottningsföreningen äger ock ingå avtal, gällande för flera år, med strandägare och andra rörande ersättning för flottningsskada, om strandarrenden, om flottningsarbetets utförande på ackord och om annat dylikt.

19 §.

Ledamöter i flottningsstyrelsen, som genom att överträda denna stadga eller föreningens reglemente eller eljest uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskynda flottleden eller flottningsföreningen förlust eller skada, svara därför en för alla och alla för en. De svara ock på sätt nu nämnts för skada som de genom överträdelse av denna stadga eller föreningens reglemente uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskynda tredje man.

20 §.

Hava föreningens revisorer i sin berättelse eller i annan till föreningen avlämnad handling mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift eller uppsåtligen underlåtit att göra anmärkning mot dylik uppgift i handling, som av dem granskats, eller vid fullgörandet av sitt uppdrag visat vårdslöshet, äro de som låtit sådant komma sig till last föreningen ansvariga för all därav uppkommen skada, en för alla och alla för en.

21 §.

Är någon flottande missnöjd med flottningsstyrelsens förvaltning, med verkställd fördelning av föreningens utgifter eller med något av föreningen fattat beslut eller träffat avtal, må han därom göra anmälan till endera länsstyrelsen inom etthundraåttio dagar från det han fick kännedom om klanderade beslutet eller åtgärden eller, om han då ännu icke börjat deltaga i flottningen, från det så sedermera skedde. Har i reglementet bestämts viss ordning för besluts kungörande för de flottande, skall beslut, som sålunda kungjorts, anses därigenom hava kommit till deras kännedom, vilka då deltog i den allmänna flottningen. Länsstyrelserna äga, där åtgörande, beslut eller avtal finnes strida mot meddelade bestämmelser eller flottledens intresse eller lända flottande till uppenbart men, gemensamt föreskriva rättelse eller vidtaga annan åtgärd som förhållandena påkalla.

4 KAP.

Om skada genom flottningen.

22 §.

För skada och intrång, som vid allmän flottning vållas av flottgodset eller genom åtgärd som i 5 § sägs eller eljest i följd av flottningen (flottningsskada), skall av flottningsföreningen gäldas ersättning med fulla värdet. Vad som stadgas om flottningsskada skall ock gälla beträffande skada och intrång, som vållas genom anläggning eller åtgärd för flottleden varom i 7 § sägs, i den mån ersättning därför ej blivit i regleringsbestämmelserna eller eljest i laga ordning på förhand uppskattad samt erlagd.

Den som idkar husbehovsflottning eller sådan särskild flottning som i 2 § fjärde stycket sägs skall ensam ansvara för skada och intrång, som hans flottning orsakar.

För skada genom flottning i fasta flottor svarar den som bedriver flottningen. Idkas sådan flottning av flera och kan ej utrönas av vems flottning viss skada orsakats, svara de, vilka icke kunna uteslutas från delaktighet, en för alla och alla för en för sådan skada.

Finnes flottningsskada bliva så varaktig att dess värde kan på förhand uppskattas, må, om ersättningstagaren eller flottningsföreningen det begär, ersättning fastställas i regleringsbestämmelser.

23 §.

Ersättningsanspråk mot flottningsföreningen skall anmälas hos föreningen eller dess ordsombud eller ock hänskjutas till skiljemän före utgången av det kalenderår då skadan uppkom, vid äventyr att rätt till talan eljest är förlorad. Anspråk på ersättning för skada å fiskebyggnad eller fiskredskap skall dock, om särskilt hinder icke visas, vid samma äventyr anmälas inom fjorton dagar från det skadan blev för byggnadens eller redskapens ägare känd.

Anmälan varom nu är fråga skall göras i skrift, dock må anmälan till ordsombud ske muntligen. Skriftlig anmälan som inneslutes i rekommenderat brev, avlämnat på posten inom tid som i första stycket sägs och ställt till mottagarens vanliga adress, skall anses behörigen delgiven.

24 §.

Kan enighet ej nås om flottningsföreningens ersättningsskyldighet, skall frågan prövas av tre skiljemän, bland vilka en utses av vardera parten och de sålunda utsedda tillkalla den tredje såsom ordförande.

I fråga om skiljemännen, förfarandet, skiljedomen och ogiltighet därav samt skiljedomskostnaderna skola, där ej annat följer av föreskrifterna i 25—28 §§ här nedan, tillämpas de bestämmelser vilka i nämnda hänseenden gälla enligt allmän lagstiftning om skiljemannaförfarande i den stat där skadan timat.

25 §.

Flottningsföreningen åligger att årligen för skiljemannaförfarande, som avses i 24 §, utse ständiga skiljemän, minst en för den svenska sidan och minst en för den finska, samt ersättare för dessa. För prövning av skada eller intrång av särskilt slag äger dock föreningen för visst fall utse annan skiljeman.

De för flottningsföreningen utsedda ständiga skiljemännens namn och adresser skola inom tid, som i reglementet bestämmes, meddelas länsstyrelserna för att på flottningsföreningens bekostnad på lämpligt sätt kungöras.

26 §.

Skiljemannaförfarande må av part påkallas genom framställning till motparten eller skiljeman som denne utsett på förhand. I framställningen skall uppgivas den eller de frågor, i vilka skiljedom begäres.

27 §.

Om hållande av syn och tiden därför bestämma skiljemännen med iakttagande av att, där ej skadan är av beskaffenhet att böra skyndsamt uppskattas, synen såvitt möjligt bör företagas efter det flottningen avslutats och i sammanhang med övriga skadors uppskattande.

Har, sedan skiljemannaåtgärd påkallats, skiljedom ej meddelats inom nittio dagar därefter eller, ifall syn ansetts nödvändig men på grund av årstiden icke kunnat hållas, senast den 31 juli nästföljande år, är part oförhindrad draga tvisten under prövning av allmän underrätt i den ort där skadan skett. Skiljedom som meddelas senare än nu sagts är utan verkan, såframt ej parterna överenskomma att nöjas därmed.

Skiljedom skall avfattas skriftligen samt omedelbart efter dess meddelande bevisligen tillställas parterna.

28 §.

Part som ej nöjes med skiljedom äger draga tvisten under prövning av domstol som i 27 § andra stycket sägs, såframt han väcker talan inom tid som enligt ifrågavarande stats allmänna lagstiftning om skiljemannaförfarande gäller för klander av skiljedom. Dock må skiljedomen genast gå i verkställighet, där ej domstolen eller överexekutor annorlunda förordnar.

I skiljedomen skall tydligt angivas vad den med skiljedomen missnöjde har att iakttaga för tvistens dragande under domstols prövning.

5 KAP.

Särskilda föreskrifter.

29 §.

Vidmakthållas ej sådana till farleds betryggande eller i övrigt till skydd mot skada genom flottningen anordnade eller föreskrivna byggnader, vilka flottningssjöföreningen har att underhålla, äga länsstyrelserna, var för sin sida om riksgränsen, antingen vid vite tillhålla flottningssjöföreningen att sådant fullgöra eller ock genast avhjälpa bristen på föreningens bekostnad.

I trängande fall och om saken ej tål uppskov må den, som kan lida omedelbart men av försummelse varom i första stycket sägs, på flottningssjöföreningens bekostnad själv vidtaga nödig åtgärd till skydd för sin egendom, sedan åtgärdens nödvändighet blivit vid undersökning på stället vitsordad av landsfiskalen eller länsmannen i orten.

30 §.

Om sjunket eller sjunkande virke orsakar men för strandägare eller annan, är denne berättigad att i närvaro av två vittnen taga upp virket å stranden. Anmälan om upptagandet skall senast inom sju dagar därefter ske till flottningssjöstyrelsen, flottningssjöchefen eller ortsombud. Flottningssjöföreningen har att senast inom tre månader efter anmälan taga hand om virket samt utgiva skälig ersättning för upptagandet; sker det ej, må upptagaren tillgodogöra sig virket.

31 §.

Har virke, bark eller dylikt sjunkit i flottleden i sådan mängd, att däri genom vållas uppgrundning eller annan olägenhet, eller finnes inom flottleden sjunkande virke, vilket kan orsaka skada, äga länsstyrelserna antingen var för sin sida om riksgränsen vid vite tillhålla flottningssjöföreningen att inom förelagd tid undanröja hindret eller ock själva vidtaga erforderlig åtgärd på föreningens bekostnad.

32 §.

Har flottat virke blivit kvarliggande på stränderna längre än med avseende å flottningens lämpliga bedrivande och andra förhållanden kan an-

ses behöfligt, äger strandägaren eller annan, som därav lider men, hos flottningstyrelsen, flottningsschefen eller ortsombud påfordra, att flottningsföreningen skyndsamt tager hand om virket. Sker det ej, må anmälaren påkalla åtgärd av länsstyrelsen i det län där virket finnes, och äger länsstyrelsen utsätta tid, inom vilken flottningsföreningen har att föra bort virket, vid äventyr att anmälaren må tillgodogöra sig detsamma.

33 §.

Skall flottgods, som tillföres flottleden från den ena staten, efter flottningen utlämnas till mottagare i den andra, har flottningsföreningen att, med uppgivande av myckenheten, därom meddela vederbörande tullmyndighet i båda staterna. Flottgods som nu sagts skall vara av den flottande särskilt för sig anmält till flottning samt åsatt särskilt märke, som flottningstyrelsen bestämt; dock må flottningstyrelsen medgiva undantag härifrån för flottgods, om vars överlåtelse avtal träffas under flottningen.

34 §.

Visar det sig att underhållet av flottleden försummas, att fastställda amorteringsavgifter eller skadeersättningar ej gäldas eller att flottningen ej ordentligt ombesörjes, eller förekommer eljest anmärkning mot flottningsföreningens verksamhet, och vinnes ej rättelse efter det flottningsföreningen blivit i saken hörd, skola länsstyrelserna sammankalla de flottande till gemensamt sammanträde, och ankommer då på särskild prövning, om och under vilka villkor flottning av löst virke vidare må tillåtas i flottleden.

6 KAP.

Ansvarsbestämmelser m. m.

35 §.

Utlägges i flottleden obarkat virke då sådant icke är tillåtet eller verkställes avbarkning i strid mot bestämmelsen i 4 § andra stycket, vare straffet dagsböter.

Om någon uppsåtligen eller genom uppenbar vårdslöshet överstänger gränsälven eller vid flottning orsakar skada, hinder eller uppehåll för annan, straffes den felande, där ej ansvar efter allmän lag bör följa, med dagsböter.

36 §.

Förseelse som i 35 § omförmäles åtalas vid allmän underrätt i den ort där den timat; men är förseelsen begången av den ena statens medborgare i den andra staten och finnes ej förövaren i den stat där förseelsen skedde, skall den åtalas i förövarens hemland vid rätten i den ort, som är närmast den, varest förseelsen skett.

Böter tillfalla den stat inom vilken förseelsen blivit åtalad.

Behörighet att utdöma vite tillkommer den länsstyrelse som äger förelägga vitet. Vite skall tillfalla den stat, vars länsstyrelse utdömt vitet.

Det genom propositionen framlagda lagförslaget har denna lydelse:

Förslag
till
Lag
om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar.

Härigenom förordnas som följer.

Under förutsättning att överenskommelsen den 17 februari 1949 mellan Sverige och Finland om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar ratificerats, äger Konungen förordna att artiklarna I—V i överenskommelsen ävensom den därtill hörande stadgan, vilka artiklar och stadga hava den lydelse härvid fogad bilaga utvisar¹, skola lända till efterrättelse här i riket från den dag Konungen bestämmer och så länge överenskommelsen är giltig.

Från och med den dag Konungen sålunda bestämt upphävas lagen den 10 juni 1912 (nr 322) angående flottning av skogsälster i gränsfloderna Torneå och Muonio samt kungörelsen den 23 november 1917 (nr 761) om tillämpning av den i sistnämnda lag intagna stadgan.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för överenskommelsen och den därtill såsom bilaga fogade stadgan samt lagförslaget, får utskottet hänvisa till propositionen.

Inledning.

Flottningen i gränsälvarna mot Finland är reglerad dels genom deklARATIONEN med Ryssland den 3 juli/20 juni 1917 angående ordnandet av timmerflottningen i Torneå och Muonio älvar, dels ock genom lagen den 10 juni 1912 (nr 322) angående flottning av skogsälster i gränsfloderna Torneå och Muonio. Efter framställning av gränsälvarnas flottningsförening om vissa ändringar i gällande bestämmelser förordnade Kungl. Maj:t den 19 juli 1946 två sakkunniga att tillsammans med representanter för Finland verkställa utredning och uppgöra förslag i ämnet. De sakkunniga avgåvo med skrivelse den 2 september 1947 såsom resultat av sina förhandlingar på svenska och finska språken avfattade förslag till dels ny överenskommelse om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar, dels ock ny stadga angående virkesflottningen i Torne och Muonio gränsälvars flottled.

Utlåtanden över förslagen avgåvos, efter remiss, av vattenöverdomstolen, arbetsdomstolens ordförande, vattenrättsdomaren i Norrbygdens vattendomstol, kammarkollegium, generaltullstyrelsen, domänstyrelsen, skogsstyrelsen, fiskeristyrelsen, länsstyrelsen i Norrbottens län, norrlandskommittén, svenska arbetsgivareföreningen, skogsindustriernas samarbetsutskott, Sveriges

¹ Bilagan här utelämnad.

skogsägareförbund, sågverksförbundet i Sverige, landsorganisationen i Sverige, svenska sågverksindustriarbetareförbundet, svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet samt Torne och Muonio gränsälvars flottningsförening.

Med anledning av vad i utlåtandena anförts förordnade Kungl. Maj:t den 16 april 1948 en särskild utredningsman att deltaga i fortsatta överläggningar med ombud för Finland i berörda frågor samt att i samband därmed verkställa ytterligare utredning och uppgöra erforderliga förslag. I ett den 9 oktober 1948 dagtecknat betänkande anmälde utredningsmannen, att vid de fortsatta överläggningarna enighet uppnåtts om ändrade, vid betänkandet fogade förslag till dels överenskommelse om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar, dels ock stadga angående flottningen i Torne och Muonio gränsälvars flottled avsedda att ersätta gällande bestämmelser i ämnet. Motvarande förslag avgåvos i Finland.

Över betänkandet avgåvos efter remiss utlåtanden av vattenöverdomstolen, arbetsdomstolens ordförande, kammarkollegium, generaltullstyrelsen, domänstyrelsen, skogsstyrelsen, fiskeristyrelsen, länsstyrelsen i Norrbottens län, sågverksförbundet i Sverige, svenska sågverksindustriarbetareförbundet, svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet samt Torne och Muonio gränsälvars flottningsförening.

Sedan inom justitiedepartementet förslagen till överenskommelse och stadga underkastats vissa jämkningar samt förslag upprättats till lag om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar, inhämtades lagrådets utlåtande över förslagen, vilket avgavs den 4 februari 1949. I anledning av innehållet i lagrådets utlåtande blevo förslagen till överenskommelse och stadga föremål för övervägande vid nya underhandlingar med delegerade för Finland, därvid enighet uppnåddes om vidtagade av vissa ändringar i förslagen.

Den 11 februari 1949 beslöt Kungl. Maj:t godkänna de sålunda ändrade förslagen till överenskommelse och stadga. Förslagen godkändes jämväl av Finlands regering och överenskommelsen undertecknades den 17 februari 1949 av regeringarnas befullmäktigade ombud.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Propositionens förslag innebär att nu gällande bestämmelser angående flottning i gränsälvarna mot Finland ersättas med nya, mera fullständiga föreskrifter. I de hänseenden, däri den allmänna flottningstagstiftningen i Sverige och Finland är skiljaktig, följes antingen endera statens lag eller ock har en medelväg sökts. Bland viktigare bestämmelser i förslaget märkas regler om flottgodsets frihet från tullbehandling, rätt att fritt föra redskap och förnödenheter för flottningen från den ena staten till den andra, skattefrihet för flottningsföreningen samt rätt för flottningsföreningen att under vissa villkor förvärva fast egendom och med inteckning för gäld belasta sådan egendom. Föreskrifter meddelas även rörande, bland annat, amortering av anläggnings- och underhållskostnader, upptagande av lån, tillskjutande av förslag till föreningens utgifter samt uttaxering å de flottande, rätt

att fatta beslut och träffa avtal med bindande verkan för kommande års flottande, styrelseledamöters och revisorers ansvarighet för sina åtgöranden samt klander mot förvaltningen, tider för framställande av anspråk på ersättning för flottningsskada samt rätt att upptaga sjunkvirke och eljest kvarlämnat flottgods. Skyldighet föreskrives att anmäla in- och utförsel av virke i samband med flottningen.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran vare sig mot den genom propositionen framlagda överenskommelsen jämte den till densamma såsom bilaga fogade stadgan eller mot det genom propositionen framlagda lagförslaget och får därför hemställa,

A. att riksdagen måtte godkänna den mellan Sverige och Finland den 17 februari 1949 avslutade överenskommelsen om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar jämte en såsom bilaga därtill fogad stadga angående flottningen i Torne och Muonio gränsälvars flottled; samt

B. att riksdagen måtte antaga det genom propositionen framlagda förslaget till lag om flottningen i Torne och Muonio gränsälvar.

Stockholm den 17 mars 1949.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Norman, Holmbäck*, Forslund, Wistrand*, Hallagård, Sten, Hermansson* och Nils Elowsson;

från andra kammaren: herrar Ryberg, Holm*, fru Sandström*, herrar Hagård*, Stjärne, Lundberg, Jansson i Hällefors och Levin.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.